Fjäril-atlas

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

FJÄRIL-ATLAS

Innehållande 129 kolorerade bilder

Med text

-

PRIS **1** KR.

FJÄRIL-ATLAS

129 AVBILDNINGAR I FLERFÄRGSTRYCK

med

ANGIVANDE AV DE SVENSKA OCH LATINSKA NAMNEN

TEXTEN TRYCKT I STOCKHOLM, PLANSCHERNA UTOMLANDS

STOCKHOLM 1916 O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI

Tafla I

Brädspel

Melanargia Galathea L. (tafl. I, fig. 1) är mycket föränderlig allt efter olika trakter. Larven är gulaktigt grön med röda rygg- och sidolinjer. Har icke anträffats nordligare än Tyskland.

Machaonfjärilen

Papilio Machaon L. (tavl. I, fig. 2, tavl. II, fig. 1) är på vingarnas översida svavelgul och har i de båda vingarnas svarta bräm en rad gula halvmånformiga fläckar, på de bakre vingarna en enkel roströd ögonfläck. Larven är grön med svarta, rödfläckiga tvärstreck och lever i juni samt augusti på parasollblomstriga växter, såsom fänkål, dill, kummin m. m. Fjärilen flyger i juni och augusti eller juni—juli. Förekommer i hela Skandinavien och Finland ända till Ishavet; har i södra Sverige två generationer, men vid Stockholm och längre norr ut endast en.

Stora skimmerfjärilen

Apatura Iris L. (tavl. I, fig. 3) har på de svartbruna framvingarna vita fläckar, på bakvingarna en vit binda, som på mitten utåt har en skarp tand. Larven, som lever på sälg *(Salix caprea)*, är grön med ett gult eller rödaktigt streck. Hittills endast funnen så långt norr ut som i Danmark på Lolland; flyger i juli.

Lilla guldvingen

Polyommatus Phlæas L. (tavl. I, fig. 4) har rödgula framvingar med svart kant och svarta fläckar samt mörkbruna bakvingar med rött tandat kantbräm; inunder brungrå med svarta punkter, med en röd strimma framför bakvingarnas bräm. Allmän överallt, flyger hela sommaren, men talrikast i maj och augusti. Larven är grön med röd rygglinje och lever på syrearter.**Citron- eller tostefjärilen**

Gonepteryx (Rhodocera) rhamni L. (tavl. I, fig. 5). Hanen citrongul, honan vitgul, grönskiftande, båda med en röd fläck på mitten av alla vingarna. Allmän till 62:dra breddgraden, flyger i augusti och maj; övervintrar såsom fjäril. Larven är grön med vitaktig sidolinje, lever på brakvedsbusken *(Rhamnus frangula)*.

Kartfjärilen

Vanessa Levana L. (tavl. I, fig. 7; tavl. II, fig. 16; tavl. III, fig. 24). Anmärkningsvärd för sina båda, till färg och teckning alldeles olika generationer, av vilka den första har ovan rödgula vingar med svarta band och fläckar, som utåt åtskiljas av bredare, rödgula fält; utkanterna svarta; innanför bakvingarnas utkant finnes i vartderna av fälten 2—5 en rundad svart fläck. Inunder äro vingarna rödbruna och genomdragna av gula linjer och band. Flyger i maj och framkommer ur puppor, som övervintra. — Den andra generationen, som Linné gav namnet *Vanessa prorsa* (tavl. III, fig. 24), har ovanpå brunsvarta vingar med ett vitt tvärband samt några röda eller gulaktiga linjer och streck innanför utkanten; inunder äro vingarna rödbruna. Flyger i augusti. Har i norden funnits endast i Danmark på Falster. Larven är inunder brungul, ovan svart eller svart med gulbrun teckning; lever i sällskap på nässlor.

Jungfrun

Vanessa Io L. (tavl. I, fig. 8) är ovan rödbrun med några svarta, kantiga fläckar; på framkanten av varje vinge en stor, blåaktig ögonfläck. Träffas i Danmark och södra Sverige upp till 60° n. b. samt i sydligaste Finland; flyger i juli—september och maj. — Larven är svart med en rad vita punkter, lever i stora sällskap på nässlor och humle.

Puktörne-blåvingen

Lycæna Icarus Rott. (tavl. I, fig. 6) har vingarna inunder askgrå till brungrå. Hanen ovan glänsande himmelsblå med en skarp, smal linje i vingarnas utkant; honan mycket föränderlig till färgteckningen, än brun med blåaktig glans vid vingarnas bas och röda fläckar längs utkanterna, än nästan helt och hållet blå, med bred, svartbrun utkant påframvingarna och svarta punkter med blå linjer vid bakvingarnas utkant. — Utbredd över hela Norden och allmän i Sveriges södra landskap, där den har två generationer med flygtid maj—juni och augusti—september men norr om 59° n. br. blott en generation med flygtiden i juli. — Larven, som lever på käringtänder *(Lotus corniculatus)*, ginst och andra ärtväxter samt övervintrar, är grön med mörkgrön, vanligen ljuskantad rygglinje.

Hållrotfjärilen

Thais Polyxena Schiff. (tavl. I, fig. 9) är från Österrike och har gula, svartfläckiga vingar; larven lever i juni och juli på hållroten *(Aristolochia Clematitis)*.

Aurorafjärilen

Anthocaris cardamines, L. (tavl, I, fig. 10). Vingarna vita, de främre på mitten med en liten svart, månformig fläck mot framkanten, spetsen upptill svart, inunder grönaktig; vita bakvingar; på var och en av hanens framvingar en stor orangefärgad fläck. — Allmän upp till 62° n. br., flyger i maj—juni. Larven är grön med skarp vit sidolinje, lever på vildsenap *(Sinapis arvensis), Cardamine* och andra skidväxter.

Tafla II

Mnemosynefjärilen

Parnassius Mnemosyne L. (tavl. II, fig. 12); framvingar utan svarta fläckar; bakvingarna utan ögonfläckar. —

Sällsynt; funnen på enstaka ställen, i synnerhet vid kusten, upp till Medelpad; södra Finland, Danmark; flyger i juni—juli.

Alp-Apollo

Parnassius Delius, Esp. (tavl. II, fig. 14) finnes på Alperna, men har icke anträffats hos oss.

Allmänna bastardsvärmaren

Anthrocera (Zygæna) filipendulæ L., har bakvingar med smal, svartblå utkant; allmän i Danmark, södra Sverige och Norge ävensom sydligaste Finland; nordligast funnen i Dalarna; flyger i slutet av juni—augusti. — Larven är gul med lika stora, svarta fläckar i sidorygglinjen, lever på klöver, stenbräcka och andra låga växter. framvingarna och svarta punkter med blå linjer vid bakvingarnas utkant. — Utbredd över hela Norden och allmän i Sveriges södra landskap, där den har två generationer med flygtid maj—juni och augusti—september men norr om 59° n. br. blott en generation med flygtiden i juli. — Larven, som lever på käringtänder *(Lotus corniculatus)*, ginst och andra ärtväxter samt övervintrar, är grön med mörkgrön, vanligen ljuskantad rygglinje.

Hållrotfjärilen

Thais Polyxena Schiff. (tavl. I, fig. 9) är från Österrike och har gula, svartfläckiga vingar; larven lever i juni och juli på hållroten *(Aristolochia Clematitis)*.

Aurorafjärilen

Anthocaris cardamines, L. (tavl, I, fig. 10). Vingarna vita, de främre på mitten med en liten svart, månformig fläck mot framkanten, spetsen upptill svart, inunder grönaktig; vita bakvingar; på var och en av hanens framvingar en stor orangefärgad fläck. — Allmän upp till 62° n. br., flyger i maj—juni. Larven är grön med skarp vit sidolinje, lever på vildsenap *(Sinapis arvensis), Cardamine* och andra skidväxter.

Tafla II

Mnemosynefjärilen

Parnassius Mnemosyne L. (tavl. II, fig. 12); framvingar utan svarta fläckar; bakvingarna utan ögonfläckar. — Sällsynt; funnen på enstaka ställen, i synnerhet vid kusten, upp till Medelpad; södra Finland, Danmark; flyger i juni—juli.

Alp-Apollo

Parnassius Delius, Esp. (tavl. II, fig. 14) finnes på Alperna, men har icke anträffats hos oss.

Allmänna bastardsvärmaren

Anthrocera (Zygæna) filipendulæ L., har bakvingar med smal, svartblå utkant; allmän i Danmark, södra Sverige och Norge ävensom sydligaste Finland; nordligast funnen i Dalarna; flyger i slutet av juni—augusti. — Larven är gul med lika stora, svarta fläckar i sidorygglinjen, lever på klöver, stenbräcka och andra låga växter.**Podaliriusfjärilen**

Papilio Podalirius L. (tavl. II, fig. 15). Vingarna ljusgula med svarta band, blå halvmånar i svart bräm på bakvingarna och ett svart, blåskiftande, framtill med rödgult kantat öga. — Hittills funnen endast i Danmark.

Allmänna metallvingesvärmaren

Procris (Ino) statices L. (tavl. II, fig. 17). Kropp och framvingar ovan metalliskt gröna, mer eller mindre guldglänsande; framvingarna inunder svartbruna. Allmän i Skandinaviens södra delar, nordligast funnen i Hälsingland och i Österbotten; flyger i juni—juli. Larven är askgrå med svarta ryggfläckar och rödaktig, vitkantad sidostrimma, lever i maj och juni på *Rumex acetosa*.

Tafla III

Stora skimmerfjärilen

Apatura Iris, L. (tavl. III, fig. 18). Framvingarna ovantill vanligen med 10 vita fläckar, av vilka 5 bilda ett avbrutet snedgående band utanför mittfältet; vingarna inunder brokiga av brunt och grått, med samma vita teckningar som på övre sidan. Hittills funnen endast i Danmark på Lolland; flyger i juli. Larven lever på sälg *(Salix ceprea)*.

Allmänna snabelsvärmaren

Deilephila Elpenor (tavl. III, fig. 19). Framvingarna olivgröna med två rödaktiga snedstreck och rödaktigt bräm; bakvingarna rosenröda med svarta rot; bakkroppen rödstrimmig. Den bruna eller gröna larven med gula ögonfläckar och såsom äldre med ett nätverk av fina svarta linjer över hela kroppen lever på dunörten *(Epilobium angustifolium)* och på *Galium* m. fl. — Icke sällsynt; nordligast funnen i Hälsingland; flyger i juni—juli.

Dödskallesvärmaren

Acherontia Atropos L. (tavl. III, fig. 20) når en vingbredd av 11—14 cm. och har sitt namn av en brunaktigt gul teckning på bröstets mörka ryggsida, vilken ganska mycket liknar en dödskalle. Den mycket tjocka bakkroppen har ovanpå svarta och orangegula vingar och utefter hela sin längd en blågrå strimma. De svartbruna framvingarna äro tecknade **Podaliriusfjärilen**

Papilio Podalirius L. (tavl. II, fig. 15). Vingarna ljusgula med svarta band, blå halvmånar i svart bräm på bakvingarna och ett svart, blåskiftande, framtill med rödgult kantat öga. — Hittills funnen endast i Danmark.

Allmänna metallvingesvärmaren

Procris (Ino) statices L. (tavl. II, fig. 17). Kropp och framvingar ovan metalliskt gröna, mer eller mindre guldglänsande; framvingarna inunder svartbruna. Allmän i Skandinaviens södra delar, nordligast funnen i Hälsingland och i Österbotten; flyger i juni—juli. Larven är askgrå med svarta ryggfläckar och rödaktig, vitkantad sidostrimma, lever i maj och juni på *Rumex acetosa*.

Tafla III

Stora skimmerfjärilen

Apatura Iris, L. (tavl. III, fig. 18). Framvingarna ovantill vanligen med 10 vita fläckar, av vilka 5 bilda ett avbrutet snedgående band utanför mittfältet; vingarna inunder brokiga av brunt och grått, med samma vita teckningar som på övre sidan. Hittills funnen endast i Danmark på Lolland; flyger i juli. Larven lever på sälg *(Salix ceprea)*.

Allmänna snabelsvärmaren

Deilephila Elpenor (tavl. III, fig. 19). Framvingarna olivgröna med två rödaktiga snedstreck och rödaktigt bräm; bakvingarna rosenröda med svarta rot; bakkroppen rödstrimmig. Den bruna eller gröna larven med gula ögonfläckar och såsom äldre med ett nätverk av fina svarta linjer över hela kroppen lever på dunörten *(Epilobium angustifolium)* och på *Galium* m. fl. — Icke sällsynt; nordligast funnen i Hälsingland; flyger i juni—juli.

Dödskallesvärmaren

Acherontia Atropos L. (tavl. III, fig. 20) når en vingbredd av 11—14 cm. och har sitt namn av en brunaktigt gul teckning på bröstets mörka ryggsida, vilken ganska mycket liknar en dödskalle. Den mycket tjocka bakkroppen har ovanpå svarta och orangegula vingar och utefter hela sin längd en blågrå strimma. De svartbruna framvingarna äro tecknademed gult och rostbrunt, bakvingarna ockergula med två svarta bindor. Den levande fjärilen är den enda, som, isynnerhet vid beröring, låter höra ett gnisslande ljud, som lär frambringas genom den

hornartade snabelns gnidning. — Sällsynt, men funnen ända upp till Sydvaranger i Östfinnmarken, och flyger augusti—september och maj—juni. Besöker icke blommor, men förtär utsipprande saft och kan göra skada genom att intränga i bikupor och förtära honung. — Larven lever på potatisplantan ävensom på ask och liguster; är vanligen gul med 7—8 breda blå snedstreck eller ock svartaktig med mörkgröna snedstreck.

Vitsprötade skymningssvärmaren

Deilephila Euphorbiæ, L. (tavl. III, fig. 21). Framvingarnas framkant blekt olivgrön, knappt mörkare än snedbandet, med en stor mörk fläck vid vingroten och en dylik något mindre vid diskfältets slut; mellan snedbandet och den rödgrå utkanten ett smalt, trekantigt olivgrönt fält. Bakvingarnas ljusa tvärband rosenrött, endast vid inkanten vitt. — Mycket sällsynt; endast funnen i Danmark och en gång i Skåne; flyger i maj—juni och stundom i augusti. — Larven är svartgrön med gula punkter och röd rygglinje samt röd eller gulaktig, vanligen avbruten nedre sidolinje; lever på arterna av släktet *Euphorbia*, mest på *E. cyparissias.*

Videnattsvärmaren

Smerinthus ocellata, L. (tavl. III, fig. 22; tavl. IV, fig. 30) har på bakvingarna, som vid roten äro rödbrunaktiga, ett blått- och svartkantat öga. Tämligen allmän upp till 61° n. br.; längre norr ut mycket sällsynt. Den mörkare eller ljusare gröna larven har vitaktiga eller gula snedstreck och lever på pilarter och äppleträd.

Nässelfjärilen

Vanessa urticæ L. (tavl. III, fig. 23). Framvingarnas grundfärg mellan de svarta framkantsfläckarna ljusare, gulaktig eller vitgul, bakvingarna inunder svarta med ett brunaktigt, vattratt tvärband utanför mitten. Allmän överallt; flyger hela den blida årstiden och ofta även varma och soliga vinterdagar. — Larven är svartaktig med brunaktiga strimmor.**Cynthiafjärilen**

Melitæa Cynthia Hübn. (tavl. III, fig. 25) förekommer i juli på Alperna och lever till juni av Violaarter.

Starrgräsfjärilen

Coenonympha Tiphon, Rott. (tavl. III, fig. 26). Hanen är ovanpå svavelgul, honan vitgulaktig; framvingarna ha svartfläckig spets och en svart punkt i mitten. — Är icke sällsynt på sanka ängar, huvudsakligen i Danmark och södra Sverige; flyger i juni—augusti. — Larven, som lever på åtskilliga halvgräs såsom myragh *(Rhyncospora alba)* och ängsull *(Eriophorum)* är livligt grön med mörkblå, vitkantad rygglinje samt gulvita sidorygg- och sidolinjer.

Tafla IV

Poppelnattsvärmaren

Smerinthus populi, L. (tavl. IV, fig. 27), brun- eller grågul med uthuggna vingkanter och vid roten brunröda bakvingar. — Allmän ända upp till 66° n. br. Larven liknar mycket larven av vide-nattsvärmaren, men har grönt analhorn, lever från juli till senhösten på popplar och vide.

Gultravsvärmaren

Smerinthus oenotheræ (tavl. IV, fig. 28) finnes endast i Tyskland; har gröna framvingar med mörk snedbinda, ockragula bakvingar med svart bräm.

Stora dagsvärmaren

Macroglossa stellatarum L. (tavl. IV, fig. 29). Rygg- och framvingar gråbruna, de senare med svarta band, bakvingarna rostgula med brun kant; den av många hår bestående svanstovsen kluven. Suger redan på eftermiddagen under sommar och höst honungsaften ur blommor med sin långa snabel, men håller sig därvid svävande över blommorna. — Sällsynt, nordligast funnen i Uppland och sydligaste Finland. Flyger i augusti—

september och maj—juni; övervintrar såsom fjäril. — Larven lever huvudsakligen på Galiumarter och håller sig dold under dagen. **Cynthiafjärilen**

Melitæa Cynthia Hübn. (tavl. III, fig. 25) förekommer i juli på Alperna och lever till juni av Violaarter.

Starrgräsfjärilen

Coenonympha Tiphon, Rott. (tavl. III, fig. 26). Hanen är ovanpå svavelgul, honan vitgulaktig; framvingarna ha svartfläckig spets och en svart punkt i mitten. — Är icke sällsynt på sanka ängar, huvudsakligen i Danmark och södra Sverige; flyger i juni—augusti. — Larven, som lever på åtskilliga halvgräs såsom myragh *(Rhyncospora alba)* och ängsull *(Eriophorum)* är livligt grön med mörkblå, vitkantad rygglinje samt gulvita sidorygg- och sidolinjer.

Tafla IV

Poppelnattsvärmaren

Smerinthus populi, L. (tavl. IV, fig. 27), brun- eller grågul med uthuggna vingkanter och vid roten brunröda bakvingar. — Allmän ända upp till 66° n. br. Larven liknar mycket larven av vide-nattsvärmaren, men har grönt analhorn, lever från juli till senhösten på popplar och vide.

Gultravsvärmaren

Smerinthus oenotheræ (tavl. IV, fig. 28) finnes endast i Tyskland; har gröna framvingar med mörk snedbinda, ockragula bakvingar med svart bräm.

Stora dagsvärmaren

Macroglossa stellatarum L. (tavl. IV, fig. 29). Rygg- och framvingar gråbruna, de senare med svarta band, bakvingarna rostgula med brun kant; den av många hår bestående svanstovsen kluven. Suger redan på eftermiddagen under sommar och höst honungsaften ur blommor med sin långa snabel, men håller sig därvid svävande över blommorna. — Sällsynt, nordligast funnen i Uppland och sydligaste Finland. Flyger i augusti—september och maj—juni; övervintrar såsom fjäril. — Larven lever huvudsakligen på Galiumarter och håller sig dold under dagen.**Smörblomsvärmaren**

Syntomis phegea L. (tavl. IV, fig. 31) finnes i Tyskland och Schweiz, i juni och juli på skogsängar; larven lever efter sin övervintring på maskrosor, groblad och andra låga växter.

Helghösvärmaren

Zygæna onobrychis, Schiff. (tavl. IV, fig. 32) har icke heller anträffats i Sverige; dess larv lever på esparsettgräset *(Onobrychis).*

Allmänna poppelglasvingen

Trochilium apiforme (tavl. IV, fig. 33). Kaffebrun, huvudet, två fläckar på bröstet och bakkroppens tre sista ringar gula. — Icke sällsynt i aspdungar, där man finner fjärilen om morgonen sittande på stammarna; går upp till 62° n. br. och flyger i juni—juli. — Larven är vitgul, alldeles naken, utan hår eller borst och lever inuti asp- och poppelstammar.

Klubbsprötade bastardsvärmaren

Anthrocera (Zygæna) pilosellæ, Esp. *(purpuralis,* Brünn.) (tavl. IV, fig. 34). Framvingarna halvt genomskinliga, bakvingarna nästan enfärgat röda, i spetsen med svartgrå utkant. — Tillhör endast nordens sydliga delar och är icke sällsynt i Skåne och Danmark på ängar. Den ljusgula, i två rader svartpunkterade larven lever i maj på klöver, backtimjan och andra lägre växter.

Klöverbastardsvärmaren

Anthrocera (Zygæna) trifolii, Esp. (tavl. IV, fig. 35). Vingarnas röda fläckar stora, mestadels parvis hopflutna; framvingarna utåt blott föga bredare. — Tämligen allmän i Danmark, sällsynt i södra Sverige och sydligaste Finland; flyger i juni och juli på sanka ängar. Larven är gulgrön eller blekgul med fyra rader svarta punkter och huvud; lever på klöver.**Allmänna fönstervingen**

Bembecia hylæiformis, Lasp, (tavl. IV, fig. 36) Blåsvart; fram vingarna bruna med en avlång trekantig och tre mindre glasfläckar. Bakvingarna genomskinliga. Huvudets bakre kant och några bakhuvudringar guldgula Är icke allmän, men har anträffats ända upp till 62° n. br. Flyger i juli—augusti och träffas ofta sittande på hallonbuskarnas blad. Larven lever i hallonbuskens stjälkar och rötter och förtär märgen.

Slånsvärmaren

Aglaope infausta, L. (tavl. IV, fig. 37) finnes i Tyskland och Schweiz, men har icke anträffats i Sverige.

Svävflugelika dagsvärmaren

Macroglossa bombyliformis, Esp. (tavl. IV, fig. 38). Den tjocka starkt håriga kroppen framtill svartaktig eller olivgrön, på mitten röd, baktill gul; vingarna genomskinliga med blått skimmer och brun infattning, på framvingarna en röd båge. — Är icke sällsynt i de södra landskapen och nordligast funnen i Hälsingland; flyger i maj—juli. Den gröna rödfläckiga larven lever på Scabiosa- och Galiumarter.

Tafla V

Oxhuvudspinnaren

Phalera bucephala, L (tavl. V, fig. 39). Framvingarna silvergrå, i inre kanten vita, med en stor gul, brunvattrad fläck i spetsen och en liten på mitten; den blekgula bakkroppen på sidorna svartfläckig. — Allmän och utbredd över nordens sydliga delar upp till 62° n. br. — Den svarta larven har gula längs- och bredare gula tvärstrimmor samt förekommer från juli till september på ekar, lindar och andra lövträd.

Karminspinnaren

Euchelia Jacobeæ, L. (tavl. V, fig. 40) igenkännes på de svartgrå eller svartbruna framvingarna med en blodröd strimma längs framkanten och två blodröda fläckar vid utkanten samt de likaledes röda bakvingarna. — Tämligen sällsynt; funnen i Danmark samt i södra Sverige och Norge; flyger i maj—juni. — Larven, som i juli lever i sällskap på *Senecio Jacobea* och andra korsörtarter ävensom på hästhovsörten *(Tussilago farfara)*, är svarthårig med gula ringar. **Allmänna fönstervingen**

Bembecia hylæiformis, Lasp, (tavl. IV, fig. 36) Blåsvart; fram vingarna bruna med en avlång trekantig och tre mindre glasfläckar. Bakvingarna genomskinliga. Huvudets bakre kant och några bakhuvudringar guldgula Är icke allmän, men har anträffats ända upp till 62° n. br. Flyger i juli—augusti och träffas ofta sittande på hallonbuskarnas blad. Larven lever i hallonbuskens stjälkar och rötter och förtär märgen.

Slånsvärmaren

Aglaope infausta, L. (tavl. IV, fig. 37) finnes i Tyskland och Schweiz, men har icke anträffats i Sverige.

Svävflugelika dagsvärmaren

Macroglossa bombyliformis, Esp. (tavl. IV, fig. 38). Den tjocka starkt håriga kroppen framtill svartaktig eller olivgrön, på mitten röd, baktill gul; vingarna genomskinliga med blått skimmer och brun infattning, på framvingarna en röd båge. — Är icke sällsynt i de södra landskapen och nordligast funnen i Hälsingland; flyger i maj—juli. Den gröna rödfläckiga larven lever på Scabiosa- och Galiumarter.

Tafla V

Oxhuvudspinnaren

Phalera bucephala, L (tavl. V, fig. 39). Framvingarna silvergrå, i inre kanten vita, med en stor gul, brunvattrad fläck i spetsen och en liten på mitten; den blekgula bakkroppen på sidorna svartfläckig. — Allmän och utbredd över nordens sydliga delar upp till 62° n. br. — Den svarta larven har gula längs- och bredare gula tvärstrimmor samt förekommer från juli till september på ekar, lindar och andra lövträd.

Karminspinnaren

Euchelia Jacobeæ, L. (tavl. V, fig. 40) igenkännes på de svartgrå eller svartbruna framvingarna med en blodröd strimma längs framkanten och två blodröda fläckar vid utkanten samt de likaledes röda bakvingarna. — Tämligen sällsynt; funnen i Danmark samt i södra Sverige och Norge; flyger i maj—juni. — Larven, som i juli lever i sällskap på *Senecio Jacobea* och andra korsörtarter ävensom på hästhovsörten *(Tussilago farfara)*, är svarthårig med gula ringar.**Rostfärgade bladspinnaren**

Lasicampa quercifolia, L. (tavl. V, fig. 41) har i kanten vågformigt utskurna, rostbruna vingar med tre rader mörka, månformiga fläckar. Den mycket större honan har en ovanligt tjock, pälsartat hårig kropp. — Mycket spridd under juli och augusti i Tyskland; hos oss sällsynt, funnen i Danmark och södra Sverige till 60° n. br. samt i sydöstra Finland. — Larven är svartaktigt grå eller brungrå med vita och rödbruna fläckar på ryggen; lever på fruktträd, hagtorn och andra träd samt övervintrar på stammarna, tätt tryckt intill barken.

Tallspinnaren

Lasiocampa pini, L. (tavl. V, fig. 42). Framvingarna äro askgrå eller brungrå med två svarta taggiga tvärlinjer, vilka begränsa ett rostrött fält, och med en vit fläck framför mitten; bakvingarna äro röd- eller gråbruna. — Förekommer sparsamt i Skandinaviens södra delar och går i norr till 62:dra graden. Har hos oss blott en gång uppträtt i sådan mängd, att den gjort större skada, men är i Tyskland och Ryssland litet emellan ett svårt skadedjur. — Larven, som är askgrå eller brungrå, svart- och vitbrokig samt här och där med vita, silverglänsande fjällhår, lever på tallen.

Randiga igelkottspinnaren

Arctia caja, L. (tavl. V, fig. 43). Framvingarna bruna med bredare eller smalare vita band och fläckar, bakvingarna röda eller gula med 4—6 rundade, svartblå fläckar; bakkroppen röd, ovan med 3 — 6 tvärfläckar. — Allmän och utbredd över hela Skandinavien, flyger i juli—augusti. — Larven igenkännes lätt på de tre första ledernas rödbruna och något kortare hår.

Lilla påfågelspinnaren

Saturnia pavonia, L. (tavl. V, fig. 44). Hanens framvingar bruna med rosenröd anstrykning; kring ögonfläcken och innanför utkanten vitaktiga; bakvingarna gula, mer eller mindre rödskimrande. Hos honan äro alla vingarna grå, innanför utkanten och kring ögonfläcken nästan vita. Båda könen ha vit halskrage och deras framvingar bära i spetsen en rosenröd fläck. — Icke sällsynt, finnes i hela Skandinavien och flyger i maj—juni.— Den mycket stora larven är livligt grön med gula vårtor, som bära styva, svarta borst och, då larven oroas, avsöndra en vätska; lever på slån, björk, hagtorn, ljung.

Kattunspinnaren

Utetheisa (Deiopeia) pulchella, L. (tavl. V, fig. 45). De gulvita framvingarna prydda med 6—7 tvärrader svarta punkter och många röda, kantiga fläckar; bakvingarna vita med svarta bräm. — En gång funnen i norra Jylland, sällsynt i södra Tyskland, talrikare i Sydeuropa. Flyger nästan hela sommaren. Larven blågrå med ett vitt band långs ryggen och vardera sidan.

Trädgårdsringspinnaren

Clisiocampa neustria L. (tavl. V, fig. 46) har sitt namn därav att honan klibbar tätt ihop äggen och fäster dem i form av en ring kring smala kvistar. Förekommer i två färger, antingen ockragul med två mörkare eller brunröd med två ljusare tvärstrimmor på framvingarna. — Allmän i Danmark och sydligaste Sverige. Larven lever på buskar och träd och gör stundom stor skada på fruktträd; är blågrå med vit rygglinje och blå, röda och gula längsstrimmor.

Streckade fjädertovsspinnaren

Orgyia antiqua L. (tavl. V, fig. 47). Hanen har gulbruna framvingar med svartbruna tvärlinjer och en vit fläck invid bakhörnet samt svartgula bakvingar. Honan är gulgrå. — Allmän i södra och mellersta delarna av Skandinavien, ända upp till södra Lappland; flyger i augusti—oktober. Larven är blååktigt svartgrå med röda punkter, gula borst och svarta hårpenslar samt lever hela sommaren på lövträd.

Tafla VI

Fläckiga igelkottspinnaren

Arctia villica L. (tavl. VI, fig. 48). Framvingarna svarta med stora vitaktiga, bakvingarna orangegula med svarta fläckar; bakkroppen gul, med purpurröd skiftning.— Mycket sällsynt även i Tyskland, en gång funnen i Danmark och i Skåne. Flyger juni—juli. Larven svart med rödbruna hår. — Den mycket stora larven är livligt grön med gula vårtor, som bära styva, svarta borst och, då larven oroas, avsöndra en vätska; lever på slån, björk, hagtorn, ljung.

Kattunspinnaren

Utetheisa (Deiopeia) pulchella, L. (tavl. V, fig. 45). De gulvita framvingarna prydda med 6—7 tvärrader svarta punkter och många röda, kantiga fläckar; bakvingarna vita med svarta bräm. — En gång funnen i norra Jylland, sällsynt i södra Tyskland, talrikare i Sydeuropa. Flyger nästan hela sommaren. Larven blågrå med ett vitt band längs ryggen och vardera sidan.

Trädgårdsringspinnaren

Clisiocampa neustria L. (tavl. V, fig. 46) har sitt namn därav att honan klibbar tätt ihop äggen och fäster dem i form av en ring kring smala kvistar. Förekommer i två färger, antingen ockragul med två mörkare eller brunröd med två ljusare tvärstrimmor på framvingarna. — Allmän i Danmark och sydligaste Sverige. Larven lever på buskar och träd och gör stundom stor skada på fruktträd; är blågrå med vit rygglinje och blå, röda och gula längsstrimmor.

Streckade fjädertovsspinnaren

Orgyia antiqua L. (tavl. V, fig. 47). Hanen har gulbruna framvingar med svartbruna tvärlinjer och en vit fläck invid bakhörnet samt svartgula bakvingar. Honan är gulgrå. — Allmän i södra och mellersta delarna av Skandinavien, ända upp till södra Lappland; flyger i augusti—oktober. Larven är blååktigt svartgrå med röda punkter, gula borst och svarta hårpenslar samt lever hela sommaren på lövträd.

Tafla VI

Fläckiga igelkottspinnaren

Arctia villica L. (tavl. VI, fig. 48). Framvingarna svarta med stora vitaktiga, bakvingarna orangegula med svarta fläckar; bakkroppen gul, med purpurröd skiftning.— Mycket sällsynt även i Tyskland, en gång funnen i Danmark och i Skåne. Flyger juni—juli. Larven svart med rödbruna hår.**Sandigelkottspinnaren**

Arctia Hebe, L. (tavl. VI, fig. 49) har svarta framvingar med vita, rödaktigt kantade band och röda bakvingar med svarta, gulkantade fläckar; bakkroppen svart med röda ryggstrimmor. — Finnes i Schleswig och Holstein och

flyger i juni. Larven lever på varma och sandiga ställen av en mängd lägre växter.

Rostvingen

Phragmatobia (Arctia) fuliginosa L. (tavl. VI, fig. 50) har bruna framvingar och rosenröda bakvingar med svart bräm och några svarta punkter. Allmän i hela Skandinavien, flyger i söder i maj—juni och därpå i juli—augusti, i norr endast i juni—juli. — Den brungrå långhåriga larven finnes på lägre växter.

Glansspinnaren

Callimorpha dominula, L. (tavl. VI, fig. 51). Framvingarna svarta, grönglänsande eller blåsvarta, besatta med gulaktigt vita, framtill orangeröda fläckar, bakvingarna högröda med svarta fläckar. — Sällsynt, funnen i Danmark och i Sverige vid Lund och Stockholm. — Larven är blåsvart med gula, vitpunkterade långsstrimmor och ljusblå vårtor; finnes på våren på nässlor m. m.

Lilla igelkottspinnaren

Arctia (Nemeophlia) Plantaginis, L. (tavl. VI, fig. 52). Framvingarna svarta med ljusgul teckning, bakvingarna hos hanen orangegula, hos honan röda med svart teckning; bakkroppen hos hanen gul, hos honan röd med svart ryggstrimma. — Icke sällsynt i Skandinavien; flyger i juni—juli. — Larven har de mellersta lederna rödbruna med hår av samma färg, men de första och sista lederna svarta.

Citrongula igelkottspinnaren

Arctia purpurata, L. (tavl. VI. fig. 53) har gula framvingar med många små mattbruna fläckar. Purpurröda bakvingar med svarta fläckar. — Mycket sällsynt, funnen i Danmark och i Skåne; flyger i juni—juli. — Larven är svart med rödbrun hårbeklädnad.**Humlerotätaren**

Hepialus Humuli, L. (tavl. VI, fig. 54). Hanen har enfärgade vita vingar, silverglänsande med bruna ränder; hos honan äro framvingarna blekt ockragula med två röda snedstreck i spetsen; bakvingarna brungula. — Icke sällsynt i södra delarna av Skandinavien, men saknas alldeles i vissa trakter. Flyger i juni—juli endast på ängar. — Larven är ljusgul med brunt huvud och nacksköld, lever på rötterna av humle, nässlor o. s. v.

Gula tigerspinnaren

Spilosoma lubricipeda, L. (tavl. VI, fig. 55), ljust ockragula vingar, framvingarna med sneda svarta punktrader, bakvingarna blekare; bakkroppen gulrödaktig, svartpunkterad. — Är icke sällsynt i Danmark och södra Sverige till Östergötland; även funnen i Norge och Finland. Larven brungul med rödgula vårtor och hår, lever på lägre växter.

Trädgårdsnunnan

Ocneria dispar, L. (tavl. VI, fig. 56). Hanen brun, den betydligt större honan vitaktig, båda med mörkbruna, taggiga tvärstrimmor. Då honan lägger ägg, höljer hon dessa med de ullartade håren hos sin bakkroppsända, så att det hela erhåller en viss likhet med en svamp. — Sällsynt, funnen i Danmark, på Bornholm samt i Sverige vid Karlskrona; flyger i juli—augusti. Larven är brungrå-askgrå, marmorerad med gult.

Tafla VII

Blåfläckiga trädödaren

Zeuzera pyrina, L. (tavl. VII, fig. 57). Kropp och vingar snövita med svartblå, rundade fläckar och streck; bakkroppen svartblå med vita ledkanter. — Sällsynt, funnen i Danmark och södra Sverige upp till Stockholm, flyger i juni—juli. — Larven är gul; halsskölden och sista leden svarta, lever i ädlare lövträd såsom ek, bok, hästkastanje och fruktträd.

Allmänna trädödaren

Cossus cossus L. = *ligniperda* Fabr. (tavl. VII, fig. 58). Framvingarna brungrå, vittgrått vattrade, med många svarta, vågformiga tvärlinjer, hjässa och halskrage ljusgrå med **Humlerotätaren**

Hepialus Humuli, L. (tavl. VI, fig. 54). Hanen har enfärgade vita vingar, silverglänsande med bruna ränder; hos honan äro framvingarna blekt ockragula med två röda snedstreck i spetsen; bakvingarna brungula. — Icke sällsynt i södra delarna av Skandinavien, men saknas alldeles i vissa trakter. Flyger i juni—juli endast på ängar. — Larven är ljusgul med brunt huvud och nacksköld, lever på rötterna av humle, nässlor o. s. v.

Gula tigerspinnaren

Spilosoma lubricipeda, L. (tavl. VI, fig. 55), ljust ockragula vingar, framvingarna med sneda svarta punktrader, bakvingarna blekare; bakkroppen gulrödaktig, svartpunkterad. — Är icke sällsynt i Danmark och södra Sverige till Östergötland; även funnen i Norge och Finland. Larven brungul med rödgula vårtor och hår, lever på lägre växter.

Trädgårdsnunnan

Ocneria dispar, L. (tavl. VI, fig. 56). Hanen brun, den betydligt större honan vitaktig, båda med mörkbruna, taggiga tvärstrimmor. Då honan lägger ägg, höljer hon dessa med de ullartade håren hos sin bakkroppsända, så att det hela erhåller en viss likhet med en svamp. — Sällsynt, funnen i Danmark, på Bornholm samt i Sverige vid Karlskrona; flyger i juli—augusti. Larven är brungrå-askgrå, marmorerad med gult.

Tafla VII

Blåfläckiga trädödaren

Zeuzera pyrina, L. (tavl. VII, fig. 57). Kropp och vingar snövita med svartblå, rundade fläckar och streck; bakkroppen svartblå med vita ledkanter. — Sällsynt, funnen i Danmark och södra Sverige upp till Stockholm, flyger i juni—juli. — Larven är gul; halsskölden och sista leden svarta, lever i ädlare lövträd såsom ek, bok, hästkastanje och fruktträd.

Allmänna trädödaren

Cossus cossus L. = *ligniperda* Fabr. (tavl. VII, fig. 58). Framvingarna brungrå, vittgrått vattrade, med många svarta, vågformiga tvärlinjer, hjässa och halskrage ljusgrå medockragul kant. — Finnes i juni och juli sittande på trädstammar; allmän överallt i Skandinaviens södra och mellersta delar. — Den gula på ryggen rosenröda, på huvudet svarta larven med halsskölden nästan itudelad genom en ljus strimma, har en egendomlig, frän lukt och lever i de flesta lövträd, i synnerhet björk och ask, på vilka den stundom anställer stor förödelse, och behöver tre år till sin utveckling.

Nunnan

Lymantria (Psilura) monacha, L. (tavl. VII, fig. 59). Framvingarna äro vita med svarta, tandade tvärlinjer, bakkroppens spets rosenröd, hos honan försedd med läggrör. — Icke sällsynt i Danmark, förekommer sparsamt i Sverige och är sällsynt längre norr ut och i sydligaste Finland; flyger i juli - augusti. — Larven är brunaktigt grön med blå och röda vårtor och en svart, blå- och vitkantad fläck på andra vingen; är allätare och har i nordöstra Tyskland flera gånger anställt mycket stora härjningar såväl på de lövträd som i de barrskogar, den lever.

Ekspinnaren

Gastropacha quercus, L. (tavl. VII, fig. 60). Hanen kastanjebrun, honan ockragul, båda med ett ljusgult utåt suddigt band på framvingarna och med en liten vit fläck framför mitten. — Är icke sällsynt i Skandinavien ända upp till 66° n. br., men har icke anträffats inom polcirkeln; flyger norrut i juni, söderut i juli. — Larven är tätt och filtlikt hårbevuxen, grågul med svarta vitpunkterade vingar och en vit sidostrimma; lever på lövträd och buskar.

Poppelspinnaren

Poecilocampa populi, L. (tavl. VII, fig. 61), gråbrun till mörkbrun med ljus, brungul halskrage, brunaktiga framvingar med gula tvärlinjer, bakvingarna med en otydlig tvärstrimma över mitten. — Icke allmän, men utbredd över hela Skandinavien ända upp till Ishavet; flyger september—oktober. — Larvens färg är i hög grad växlande, men huvudsakligen grå, med stora mörkbruna fläckar på undersidan mellan fötterna; lever på frukt-och lövträd.**Gräselefanten**

Lasiocampa potatoria, L. (tavl. VII, fig. 62). Hanen är brun med en liten vit fläck på fram vingarnas mitt; bakvingarna med en mer eller mindre tydlig, brun tvärstrimma. — Allmän i Danmark, men sällsynt i södra Sverige och Norge samt sydligaste Finland. — Larven mörkbrun med rödgula rygg-, sido- och snedstreck, lever på gräs.

Äpplerödgumpen

Euproctis (Porthesia) chrysorrhea, L. (tavl. VII, fig. 63), vit, honan med stor och bred gulbrun oval tovs. — Sällsynt; funnen i Danmark, Skåne och Blekinge samt på Öland och Gottland; flyger i juli —september. — Larven lever på ek och alla slags fruktträd.

Säckspinnaren

Psyche graminella, Schiff. (tavl. VII, fig. 64). Hanen svartaktig med vita fransar. Larven finnes i maj på gräs.

Nagelspinnaren

Aglia tau, L. (tavl. VII, fig. 65) har på vingarnas mitt en svartblå fläck, i vilken står en liten trespetsad vit fläck, som liknar ett spikhuvud eller den grekiska bokstaven tau T. Hanen är roströd, den större honan ljust ockragul. — Sällsynt; finnes i Danmark, södra Sverige och Norge samt sydligaste Finland; flyger i maj. — Larven är grön med starkt uppsvällda leder.

Tafla VIII

Vinkelbandade ordensflyet

Catocala nupta, L. (tavl. VIII, fig. G6). Framvingarna ljusare eller mörkare grå till brungrå, svartpudrade; våglinjen svartaktig, mer eller mindre tydlig, men på insidan alltid brett kantad med blågrått. — Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinavien, men icke anträffad i Finland. Den mer eller mindre mörkgrå, vattrade larven lever på pil och poppel. **Gräselefanten**

Lasiocampa potatoria, L. (tavl. VII, fig. 62). Hanen är brun med en liten vit fläck på fram vingarnas mitt; bakvingarna med en mer eller mindre tydlig, brun tvärstrimma. — Allmän i Danmark, men sällsynt i södra Sverige och Norge samt sydligaste Finland. — Larven mörkbrun med rödgula rygg-, sido- och snedstreck, lever på gräs.

Äpplerödgumpen

Euproctis (Porthesia) chrysorrhea, L. (tavl. VII, fig. 63), vit, honan med stor och bred gulbrun oval tovs. — Sällsynt; funnen i Danmark, Skåne och Blekinge samt på Öland och Gottland; flyger i juli —september. — Larven lever på ek och alla slags fruktträd.

Säckspinnaren

Psyche graminella, Schiff. (tavl. VII, fig. 64). Hanen svartaktig med vita fransar. Larven finnes i maj på gräs.

Nagelspinnaren

Aglia tau, L. (tavl. VII, fig. 65) har på vingarnas mitt en svartblå fläck, i vilken står en liten trespetsad vit fläck, som liknar ett spikhuvud eller den grekiska bokstaven tau T. Hanen är roströd, den större honan ljust ockragul. — Sällsynt; finnes i Danmark, södra Sverige och Norge samt sydligaste Finland; flyger i maj. — Larven är grön

med starkt uppsvällda leder.

Tafla VIII

Vinkelbandade ordensflyet

Catocala nupta, L. (tavl. VIII, fig. G6). Framvingarna ljusare eller mörkare grå till brungrå, svartpudrade; våglinjen svartaktig, mer eller mindre tydlig, men på insidan alltid brett kantad med blågrått. — Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinavien, men icke anträffad i Finland. Den mer eller mindre mörkgrå, vattrade larven lever på pil och poppel.**Blåbandade ordensflyet**

Catocala Fraxini, L. (tavl. VIII, fig. 67), den enda art, vars bakvingar bära ett blått band tvärs över. Det största av alla svenska nattflyn, sällsynt, men utbredd över de södra delarna av landet. — Larven grå, tätt svartpunkterad med bred, ljusare rygglinje.

Stora jordflyet

Agratis pronuba, L. (tavl. VIII, fig. 68). Framvingarne av växlande färg och teckning, gråbruna till svartbruna; bakvingarna orangegula med smalt svart kantbräm. Allmän i Skandinaviens södra delar; flyger i juni—augusti. — Larven smutsgrå, tätt överdragen med fina, svarta linjer.

Gröna tjockbensflyet

Dichonia aprilina, L. (tavl. VIII, fig. 69). Framvingarna ljusgröna med svarta vitkantade taggiga fläckar; bakvingarna mörkgrå, vid roten ljusare, med två vitaktiga båglinjer. — Allmän i Danmark, sällsynt i södra Sverige; flyger i augusti—september. — Larven är brungrå, mörkbrunt vattrad och lever på ek.

Violettbruna flikflyet

Scoliopteryx libatrix, L. (tavl. VIII, fig. 70) igenkännes lätt på framvingarnas skarpt utskurna utkant; framvingarna äro gråaktiga med ett skarpt vitt, blott föga böjt tvärband bakom mitten och två mindre tydliga band, det ena vid roten, det andra vid utkanten av vingen; bakvingar mörkt brungrå. Allmän i de södra delarna av Skandinavien ända upp i Hälsingland; flyger augusti—september.

Stora mantelflyet

Calocampa exoleta (tavl. VIII, fig. 71). Framvingarna ljusgrå, i framkanten bruna, våglinjen bildar på mitten ett tydligt W, framför vilket finnas svarta pilstreck; bakvingarna äro brungrå med vitaktiga fransar; hjässa och halskrage gulbrunaktiga. — Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinaven; flyger i augusti—september. Larven är livligt grön med breda gula sidorygglinjer och röd sidolinje.**Tallflyet**

Panolis piniperda, Panz. (tavl. VIII, fig. 72). Framvingarna äro röda, gulgrå eller vitspräckliga, med vitaktigt kantbräm och skarpt vita diskfläckar och njurfläckar; bakvingarna mörkbruna med vita fransar. Är i Tyskland mycket utbredd på våren, mera sällsynt i Danmark; flygtid i maj.

Vitfläckiga trädgårdsflyet

Mamestra persicariæ, L. (tavl. VIII, fig. 73) igenkännes på den rent vita njurfläcken med rostgul kärna på de svartvioletta framvingarna, vilkas våglinje består av rostgula småfläckar. — Sällsynt i Danmark, Skåne och Blekinge, flyger i juni—juli. — Larven, som lever på åtskilliga trädgårdsväxter ävensom under hösten på brännässlor och andra låga växter, är smutsgrön eller gråbrun med gulaktig rygglinje.

Fläckade linariaflyet

Calophasia lunula, Hufn. (tavl. VIII, fig. 74). Framvingarna brunaktiga, i inre mellanfältet mer eller mindre överdragna med vitgrått, tvärband och fläckar vitaktiga; bakvingarna vitblåaktiga med mörkt kantband och vitt bräm. — Sällsynt; funnen i Skåne, på Öland, vid Strängnäs ävensom i Savolax och Karelen; flyger maj—juni

och åter i augusti. — Larven lever på sporreblomman *(Linaria vulgaris)* och är vitblååktig med talrika blåsvarta fläckar samt gula rygg- och sidolinjer.

Tafla IX

Bredbandade jordflyet

Agrotis fimbria, L. (tavl. IX, fig. 75). Framvingarna olivgröna till mörkt rödbruna med två tvärband, det främre rakt, det bakre vinkelböjt; bakkropp och bakvingar livligt orangegula, de senare med mycket brett svart kantband. — Tämligen sällsynt, mest utbredd över Danmark och södra Sverige till Uppland; flyger i juni—augusti. — Larven grågul till brungrå, beströdd med mörka punkter, med smal och ljus rygglinje.

Kardborrflyet

Gortyna ochracea, Hübn. (tavl. IX, fig. 76) har gulrödaktiga framvingar, ett band vid roten **Tallflyet**

Panolis piniperda, Panz. (tavl. VIII, fig. 72). Framvingarna äro röda, gulgrå eller vitspräckliga, med vitaktigt kantbräm och skarpt vita diskfläckar och njurfläckar; bakvingarna mörkbruna med vita fransar. Är i Tyskland mycket utbredd på våren, mera sällsynt i Danmark; flygtid i maj.

Vitfläckiga trädgårdsflyet

Mamestra persicariæ, L. (tavl. VIII, fig. 73) igenkännes på den rent vita njurfläcken med rostgul kärna på de svartvioletta framvingarna, vilkas våglinje består av rostgula småfläckar. — Sällsynt i Danmark, Skåne och Blekinge, flyger i juni—juli. — Larven, som lever på åtskilliga trädgårdsväxter ävensom under hösten på brännässlor och andra låga växter, är smutsgrön eller gråbrun med gulaktig rygglinje.

Fläckade linariaflyet

Calophasia lunula, Hufn. (tavl. VIII, fig. 74). Framvingarna brunaktiga, i inre mellanfältet mer eller mindre överdragna med vitgrått, tvärband och fläckar vitaktiga; bakvingarna vitblååktiga med mörkt kantband och vitt bräm. — Sällsynt; funnen i Skåne, på Öland, vid Strängnäs ävensom i Savolax och Karelen; flyger maj—juni och åter i augusti. — Larven lever på sporreblomman *(Linaria vulgaris)* och är vitblååktig med talrika blåsvarta fläckar samt gula rygg- och sidolinjer.

Tafla IX

Bredbandade jordflyet

Agrotis fimbria, L. (tavl. IX, fig. 75). Framvingarna olivgröna till mörkt rödbruna med två tvärband, det främre rakt, det bakre vinkelböjt; bakkropp och bakvingar livligt orangegula, de senare med mycket brett svart kantband. — Tämligen sällsynt, mest utbredd över Danmark och södra Sverige till Uppland; flyger i juni—augusti. — Larven grågul till brungrå, beströdd med mörka punkter, med smal och ljus rygglinje.

Kardborrflyet

Gortyna ochracea, Hübn. (tavl. IX, fig. 76) har gulrödaktiga framvingar, ett band vid rotenoch bakom mitten ävensom brämet mörkare bruna med ljusare gula fläckar, bakvingar ljusgulaktiga, gulgrå. — Hittills funnen endast i Danmark, där den är allmän, ävensom i Skåne. — Larven lever i märgen av kardborr-, tistel- och fläderstjälkar, är smutsvit eller gulaktig, med otydliga ljusa rygg- och sidorygglinjer och alla vårtfläckarna svarta.

Vita aftonflygaren

Acronycta leporina (tavl. IX, fig. 77) igenkännes lätt på sina rent vita vingar, av vilka de främre äro försedda med små svarta fläckar och punkter. — Icke sällsynt och utbredd över hela Skandinavien, men varierar i norr ända till 66°; flyger i maj och juni och anträffas i lövskog. — Den grönaktiga larven är tätt besatt med långt

gulvitt hår, har svarta hårpenslar på några vingar och lever på björk och glattvide *(Salix pentandra).*

Orionspinnaren

Morna orion, Esp. = *M. Alpium,* Osb. (tavl. IX, fig. 78) har gröna framvingar med vita långsstrimmor och svarta tvärlinjer och fläckar; bakvingarna svartgrå med ett par vita streck vid bakhörnet. — Sällsynt, funnen i Danmark, sydligaste Sverige och sydligaste Finland; flyger i maj—juni i ekdungar. — Larven är ovan svart, på sidorna grågul—rödgul, med röda knottriga vårtor.

Lönnaftonflygaren

Acronycta aceris L. (tavl. IX, fig. 79) är på framvingarna vitgrå med mörk teckning, på bakvingarna vit med mörkare revben. — Icke sällsynt i Skandinaviens sydliga delar. — Den gula larven har en vit, svartkantad fläck på varje vinge.

Åkerjordflyet

Agrotis exclamationis L. (tavl. IX. fig. 80) har gråbruna framvingar med svartkantade fläckar och ett svart tvärstreck framför mitten; bakvingarna hos hanen vita, hos honan gråbrunaktiga. — Allmän över Skandinaviens södra och mellersta del, i Sverige upp till Luleå; flygtid juni—augusti. — Larven grå med mörkkantad rygglinje, mörka sidorygglinjer och svarta vårtor.**Stora buskflyet**

Amphipyra pyramidea L. (tavl. IX, fig. 81) har gråbruna framvingar, med svartaktiga band, vita, med svart avgränsade tvärlinjer och vitaktig, stundom otydlig våglinje; bakvingarna kanelröda. Tämligen sällsynt; funnen i Danmark och södra Sverige, nordligast i Uppland; flygtid juli—augusti. — Larven, som på våren lever av slån, try och andra buskar, är grön med vit rygglinje samt fina vita, ofta avbrutna, vågiga sidorygglinjer, vit sidolinje och vita vårtor.

Gäcken

Diphtera ludifica, L. (tavl IX, fig. 82) är på framvingarna gulgrönaktig med många svarta orediga teckningar; bakvingarna hos hanen gråvita, hos honan mörkare, inkanten brett roströd; bakkroppen gul med svarta ryggpunkter. — Mycket sällsynt, funnen endast i Skåne och i södra Österbotten; flygtid maj—juli. — Larven, som lever på rönn, ek och åtskilliga fruktträd, är blågrå med gul rygglinje och gula sidolinjer.

Rigelflyet

Clidia geographica, Fab, (tavl. IX, fig. 83) är ett litet fly med ljusbruna, vitbrokiga framvingar, med två vita tandade tvärstrimmor. Har icke anträffats i Sverige.

Blåhuvan

Diloba coeruleocephala L. (tavl. IX, fig. 84) har framvingarna gråbrunaktiga med två mörka, taggiga tvärlinjer och tre sammanflytande vitgrönaktiga fläckar. — Icke sällsynt i Danmark, södra Sverige och sydligaste Norge; nordligast funnen i Uppland; flyger i augusti —september. — Larven lever under juni och juli månader på allehanda fruktträd och kan stundom göra skada, är blåaktig—grönvit med ett gult band längs ryggen och en gul linje på vardera sidan.

Vitbandade nejlikeflyet

Dianthoecia compta, Fabr. (tavl. IX, fig. 85) har framvingarna svartgrå, mer eller mindre pudrade med gulbrunt; tvärs igenom mittfältet ett brett, snövitt tvärband bakvingarnasvartgrå. — Sällsynt, funnen i Skåne och i södra Finland. — Larven rödaktigt grå med svarta ryggvårter.

Lilla jordflyet

Agrotis plecta, L. (tavl. IX, fig. 86). Framvingarnas ring- och njurfläck liten, vit med grå kärna; ringfläckens gränsfläckar svartbruna, den inre trekantigt utdragen. — Allmän i hela Skandinaviens södra och mellersta delar,

upp till 62°. Flyger juni—juli och söderut även augusti—september. — Larven gulgrå, ovan mörkare rödaktig; rygglinjerna bruna, sidolinjen gul.

Vanliga mållflyet

Trachea atriplicis, L. (tavl. IX, fig. 87). Framvingarna violettgrå, överdragna med grönt, med skarpa vitgulaktiga tvärfläckar och en ljus kantig linje framför utkanten, som i inre randen utvidgas till en fläck; bakvingarna mörkare eller ljusare grå. — Icke sällsynt i Skandinaviens södra och mellersta delar; flyger juni-juli. — Larven rödaktigt brun, mörkvattrad, med fina, mörka, med ljusa ögonpunkter försedda sidorygglinjer.

Tandflyet

Brotolomia meticulosa, L. (tavl. IX, fig, 88). Framvingarna olivbruna, roten och det vattrade, mot främre kanten bredare bandet gulaktigt, skiftande i rosenrött; fläckarna stora, omgivna av ljusgult, bakvingarna vitrödaktiga med mörkare båglinjer. — Sällsynt, funnen i Danmark och södra Sverige till Uppland samt i södra Norge; flyger i augusti—september och april—maj. — Larven är smutsigt grön till gulbrun med vitaktig rygglinje och mörka snedstreck på en del av lederna.

Tafla X

Stenfärgade ordensflyet

Catocala elocata, Esp. (tavl. X, fig. 89), framvingarna grå, gulaktiga med tämligen blek teckning; de bakre tvärstrimmorna likformigt taggiga, bakvingarna röda med svart brämband och vita fransar; det svarta mellanbandet framifrån till mitten lika brett och föga böjt. — Mycket sällsynt; hittills funnen endast i Skåne och Östergötland. — Larven, som lever på pil och poppelarter, är grönbrun, svartpunkterad. svartgrå. — Sällsynt, funnen i Skåne och i södra Finland. — Larven rödaktigt grå med svarta ryggvårter.

Lilla jordflyet

Agrotis plecta, L. (tavl. IX, fig. 86). Framvingarnas ring- och njurfläck liten, vit med grå kärna; ringfläckens gränsfläckar svartbruna, den inre trekantigt utdragen. — Allmän i hela Skandinaviens södra och mellersta delar, upp till 62°. Flyger juni—juli och söderut även augusti—september. — Larven gulgrå, ovan mörkare rödaktig; rygglinjerna bruna, sidolinjen gul.

Vanliga mållflyet

Trachea atriplicis, L. (tavl. IX, fig. 87). Framvingarna violettgrå, överdragna med grönt, med skarpa vitgulaktiga tvärfläckar och en ljus kantig linje framför utkanten, som i inre randen utvidgas till en fläck; bakvingarna mörkare eller ljusare grå. — Icke sällsynt i Skandinaviens södra och mellersta delar; flyger juni-juli. — Larven rödaktigt brun, mörkvattrad, med fina, mörka, med ljusa ögonpunkter försedda sidorygglinjer.

Tandflyet

Brotolomia meticulosa, L. (tavl. IX, fig, 88). Framvingarna olivbruna, roten och det vattrade, mot främre kanten bredare bandet gulaktigt, skiftande i rosenrött; fläckarna stora, omgivna av ljusgult, bakvingarna vitrödaktiga med mörkare båglinjer. — Sällsynt, funnen i Danmark och södra Sverige till Uppland samt i södra Norge; flyger i augusti—september och april—maj. — Larven är smutsigt grön till gulbrun med vitaktig rygglinje och mörka snedstreck på en del av lederna.

Tafla X

Stenfärgade ordensflyet

Catocala elocata, Esp. (tavl. X, fig. 89), framvingarna grå, gulaktiga med tämligen blek teckning; de bakre tvärstrimmorna likformigt taggiga, bakvingarna röda med svart brämband och vita fransar; det svarta

mellanbandet framifrån till mitten lika brett och föga böjt. — Mycket sällsynt; hittills funnen endast i Skåne och Östergötland. — Larven, som lever på pil och poppelarter, är grönbrun, svartpunkterad.**Månflyet**

Pseudophia lunaris, Schiff. (tavl. X, fig. 90). Framvingarna grågulaktiga, båda tvär- och våglinjerna tydliga, i njurflackens ställe finnes en svart månfläck; bakvingarna grårödaktiga, bakre hälvten mörkare. — Förekommer i södra Europa, men har icke funnits hos oss. — Larven lever på ekar, juli—september.

Grönaktiga knölflyet

Heliothis dipsacus L. (tavl. X, fig. 91) har gröngula till gröngrå framvingar med brunt tvärband; bakvingarna gulaktiga med brungrön rotfläck och brämband av samma färg, vilket på utkantens mitt har ljusa fläckar. — Sällsynt, funnen i Danmark, i Skåne och på Öland ävensom i Karelen och Österbotten; flyger i augusti. — Den grågröna till gulgrå, rödaktiga, med ytterst fina ljusa punkter tätt beströdda larven lever på stallört *(Ononis)*, riddarsporre *(Delphinium)* och andra lägre växter.

Gula ordensflyet

Catocala paranympha, L. (tavl. X, fig. 92) har gråbruna framvingar och ockragula bakvingar, med svart, i spetsen gulfläckat kantbräm och svart mellanband. Tillhör en grupp av släktet, vars nästan alla arter anträffas i södra Europa.

Kungsljuskapuschongflyet

Cucullia verbasci, L. (tavl. X, fig. 93) har trägula, på fram- och innerkanten mörkbruna framvingar med två små svarta månar bakom innerkantens mitt; bakvingarna äro hos hanen vitaktiga, i kanten bruna, hos honan helt bruna — Funnen i Danmark samt i Skåne och på Öland. — Larven är vitblåaktig med många svarta punkter och fläckar samt en tvärrand av gula fläckar på varje led.

Svarta ordensbandet

Mania Maura, L. (tavl. X, fig. 94), dystert brungrått, rödskimrande, framvingarnas främre hälvt mörkare, med icke tandade tvärstrimmor, i framvingarnas spets en gulaktig fläck,på framkanten med svarta streck, fläckarna ljuskantade; bakvingarna med ett smalt ljust tvärband på mitten och ett bredare framför kanten. — Är icke sällsynt i Tyskland, men har ännu icke anträffats hos oss.

Ljusgröna rotflyet

Jaspidea celsia, L. (tavl. X, fig. 95). Framvingarna mörkt olivbruna, på revbenen och framför kanten med metallgrön skiftning; vingfläcken vitkantad, njurfläcken vit med brun kärna. — Funnen i Sverige från Skåne till Uppland och Dalarna samt i södra Norge; flyger i augusti—september. — Larven, som är brungrå med små svarta vårtor och rödaktigt halsband lever inuti tuvor av skogsgräs såsom vårbrodd *(Anthoxanthum)* och ängståtel *(Aira)* m. fl.

Gammatecknade metallflyet

Plusia gamma, L. (tavl. X, fig. 96). Framvingarna brungrå med violett, metallisk anstrykning med en den grekiska bokstaven gamma (γ) liknande silverteckning. — Allmän och utbredd över hela Skandinavien samt flyger under hela sommaren. — Larven är grön med vita längdlinjer och gulaktiga sidostrimmor, lever på nässlor och andra låga växter.

Bruna flickfjärilen

Brephos parthenias, L. (tavl. X, fig. 97) har gråpudrade bruna framvingar med taggiga tvärlinjer och vid framkanten två vitpudrade fläckar; bakvingarna orangegula, svartkantade. — Icke sällsynt, utbredd över hela Skandinavien ända upp till Ishavet. Flyger redan i april och maj bland björkträd, på vilka den gröna larven lever.

Gulbrokiga slåtterflyet

Euclidia glyphica, L. (tavl. X, fig. 98) har bruna framvingar, ljusare vid roten, på ett tvärband och ett brett brämband, vid vars framkant står en mörk fläck; bakvingarna bruna, med citrongula strimmor. — Allmän över hela Skandinavien upp till 63° n. br.; flyger i maj—juli. — Larven är mörkgul med ett gulaktigt vinkelstreck på huvudet.

Tafla XI

Flädersvansmätaren

Ourapteryx sambucaria, L. (tavl. XI, fig. 99) har blekgula vingar, framtill med två, baktill med en tvärlinje, bakvingarna med en liten svans, som på båda sidor bär en liten fläck. Funnen i Danmark och i Skåne, flyger i juli. Larven är brun och lever på allehanda lövträd.

Krusbärsfläckmätaren

Abraxas grossulariata, L. (tavl. XI, fig. 100) har vita vingar med svarta fläckar, vilka stundom övergå till hela band. Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinavien, i Västmanland och i sydligaste Finland. — Larven, som lever på krusbärs- och vinbärsbuskar, är vit med svarta tvärfläckar på ryggen samt orangegul sidolinje.

Plommonmätaren

Angerona prunaria, L. (tavl. XI, fig. 101), tämligen föränderlig till färg och teckning; hanen är orangegul, honan ljusare eller mörkare lädergul; alla vingarna försedda med små tvärstreck. — Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinavien, funnen vid Falun och i södra Österbotten; flyger i juni—juli. — Larven lever på arterna av släktet *Prunus,* är gråbrun med strecktecknade sidor.

Syrenmätaren

Pericallia syringaria, L. (tavl. XI, fig. 102) har grå rödaktiga med violettgrått fläckiga vingar; framvingarna vid roten rostgula med tre violetta fläckar vid framkanten. — Funnen i Danmark, på Öland, i Södermanland, vid Kristiania och i ryska Karelen; flyger i juli. Larven lever på syren, liguster och try *(Lonicera).*

Tallmätaren

Bupalus piniarius, L. (tavl. XI, fig. 103; tavl. XII, fig. 123). Hanen (fig. 123) har gulaktiga vingar; på framvingarna är den yttre hälvten och innerkanten, på bakvingarna främre kanten och brämet svartaktiga; antennerna äro starkt kamtandade. Honan är ockrabrun med svarta tvärstrimmor. — Denna art, som visat sig vara ett för tallen farligt skade-skadedjur, är allmän i tallskog över hela Skandinavien; flyger juni till början av augusti — Larven är grön med 5 vita längslinjer och lever av tallens barr.

Ringlade vintermätaren

Biston zonarius, Schiff. (tavl. XI, fig. 104). Hanen har gråbrunaktiga framvingar med vit rot, två vita tvärstrimmor och mörka revben; de vita bakvingarna ha framför brämet två gråbrunaktiga band. Den svarta honan har korta vingstumpar och vitrandade ringar kring bakkroppen. Funnen i Danmark och i Skåne. Den gröna svartpunkterade larven med bred gul sidolinje lever på lägre örter, t. ex. *Achillea millefolium* m. fl.

Dagfjärilmätaren

Geometra papilionaria (tavl. XI, 105 och 108). Hanen (fig. 105) har livligt grön färgade vingar, de främre med två, de bakre med en taggig, nästan av idel fläckar bestående tvärstrimma och med vitaktiga fläckar framför brämet. Honan (figur 8) har vita vingar med svarta stänk, de främre med två taggiga tvärlinjer och några svarta fläckar vid framkanten. — Icke sällsynt; funnen i Norrbotten och Österbotten. — Larven lever på björk och är grön med gul sidolinje eller spräcklig, gulbrun.

Ockragula rovmätaren

Crocallis elinguaria, L. (tavl. XI, fig. 106). Framvingarna blekgula med två tvärlinjer, fältet mellan dessa mörkare med svarta fläckar; bakvingarna något ljusare, med blek tvärlinje och en liten punkt framför denna. — Icke sällsynt i de södra delarna av Skandinavien, funnen i Hälsingland och vid Uleåborg, flyger juli—augusti. — Larven är tjock utan knölar, men med upphöjda vårtor, grågul till brungrå och lever på allehanda lövträd.

Pantermätaren

Venilia macularia, L. (tavl. XI, fig. 107). Vingarna guldgula, beströdda med oregelbundna, svartbruna fläckar, fransarna svartbruna, oregelbundet gulfläckiga. — Funnen i Danmark, Halland, Värmland, Telemarken, Karelen; flyger i juni—juli. Larven lever på blindnässlor *(Lamium)* och andra läppblomstriga växter.**Citronmätaren**

Opisthograptis (Rumia) luteolata, L. (tavl. XI, fig. 109), gul med roströda fläckar och måne med vit kärna vid framkanten. — Allmän i de södra delarna av Skandinavien, flyger i juni—juli. Larven lever på hagtorn och arterna av släktet *Prunus,* grå eller gråbrun.

Prydliga lövmätaren

Acidalia ornata, Scop. (tavl. XI, fig. 110), vingarna snövita, inre tvärlinjen och mittlinjen svarta, otydliga; yttre tvärlinjen fin, brunaktig; utkantlinjen svart. — Funnen endast i Danmark, i Skåne samt på Öland och Gottland, flyger i maj—juli. — Larven lever på timjan och är svartgrå med ljusare vitgrå sidolinje.

Almfläckmätaren

Abraxas sylvata, Scop. (tavl. XI, fig. 111) har vita, gråstänkta vingar med tre stora, roströda, silverblått punkterade fläckar. — Funnen i Danmark, i Skåne samt på Öland; flyger i juni—juli. — Larven lever på alm eller hägg och är blåvit med svart rygglinje och 3—4 längsrader svarta punkter på sidorna.

Rödstreckade lädermätaren

Pellonia vibicaria, Clerck. (tavl. XI, fig. 112), gulbrunaktig, framvingarna med tre, bakvingarna med två rosaröda strimmor, den mellersta vidgad till ett rosenrött band. — Funnen i södra Norge och Sverige upp till Hälsingland samt i sydligaste Finland. — Larven är jämntjock, blåaktigt mörkgrå, mer eller mindre marmorerad med svartbrunt; lever på örtväxter.

Lilla fläckmätaren

Abraxas marginata, L. (tavl. XI, fig. 113) har vita vingar med ett på brämets mitt starkt inbuktat mörkt brämband; framvingarna på framkanten med två stora mörka längsfläckar; bakvingarna med mörkt tvärband. — Allmän ända upp till 68° n. br.; flyger i juni— augusti. — Larven lever på asp och flera andra lövträd, är mörkgrön med gulaktiga ledgångar.**Fjällmätaren**

Psodos alpinata, Hübn. (tavl. XI, fig. 114) utmärkes av de breda rödgula banden i båda vingarnas brämfält. Funnen på mellersta Europas fjäll.

Tafla XII

Allmänna frostmätaren

Hybernia defoliaria, Clerck. (tavl. XII, fig. 115). Hanen har gula, rostbrunt pudrade framvingar med två roströda framför mitten utåt framträdande tvärband; bakvingarna blekgula; honan vitgul, svartfläckig, antenner och ben med ljusa ringar. — Allmän i Skandinaviens södra delar, upp till Stockholm, Åbo och Hälsingfors. — Larven är grön och lever på lövträd, som den stundom skadar.

Allmänna sotmätaren

Odezia atrata, L. (tavl. XII, fig. 116) igenkännes lätt på de svarta vingarna, vilka sakna varje teckning; endast framvingarnas spetsbräm är vitt. — Allmän på ängar i södra delarna av Skandinavien, flyger juni—juli. Larven

lever på hundkäx *(Anthriscus silvestris*).

Vågiga tovsmätaren

Eucosmia undulata, L. (tavl. XII, fig. 117) igenkännes på de många vågformiga, parallella mörkare tvärlinjerna på de vitgulaktiga vingarna. — Icke sällsynt i södra och mellersta delarna av Skandinavien. — Larven lever på pil mellan sammanspunna blad.

Vitvingade hallonmätaren

Mesoleuca (Cidaria) albicillata, L. (tavl. XII, fig. 118) har vita vingar, framvingarna med bruna och blåaktiga rotfläckar och liknande fläckar framför spetsen, från vilken en punkterad bågig tvärlinje går till en likadan fläck vid inre vinkeln; brämfältet brunaktigt med vit våglinje. — Sällsynt i södra delarna av Skandinavien. — Larven lever på hallon-och björnbärsbuskar. **Fjällmätaren**

Psodos alpinata, Hübn. (tavl. XI, fig. 114) utmärkes av de breda rödgula banden i båda vingarnas brämfält. Funnen på mellersta Europas fjäll.

Tafla XII

Allmänna frostmätaren

Hybernia defoliaria, Clerck. (tavl. XII, fig. 115). Hanen har gula, rostbrunt pudrade framvingar med två roströda framför mitten utåt framträdande tvärband; bakvingarna blekgula; honan vitgul, svartfläckig, antenner och ben med ljusa ringar. — Allmän i Skandinaviens södra delar, upp till Stockholm, Åbo och Hälsingfors. — Larven är grön och lever på lövträd, som den stundom skadar.

Allmänna sotmätaren

Odezia atrata, L. (tavl. XII, fig. 116) igenkännes lätt på de svarta vingarna, vilka sakna varje teckning; endast framvingarnas spetsbräm är vitt. — Allmän på ängar i södra delarna av Skandinavien, flyger juni—juli. Larven lever på hundkäx *(Anthriscus silvestris*).

Vågiga tovsmätaren

Eucosmia undulata, L. (tavl. XII, fig. 117) igenkännes på de många vågformiga, parallella mörkare tvärlinjerna på de vitgulaktiga vingarna. — Icke sällsynt i södra och mellersta delarna av Skandinavien. — Larven lever på pil mellan sammanspunna blad.

Vitvingade hallonmätaren

Mesoleuca (Cidaria) albicillata, L. (tavl. XII, fig. 118) har vita vingar, framvingarna med bruna och blåaktiga rotfläckar och liknande fläckar framför spetsen, från vilken en punkterad bågig tvärlinje går till en likadan fläck vid inre vinkeln; brämfältet brunaktigt med vit våglinje. — Sällsynt i södra delarna av Skandinavien. — Larven lever på hallon-och björnbärsbuskar.**Allmänna björkmätaren**

Amphidasis betularius, A. (tavl. XII, fig. 119) har vita, mer eller mindre tätt svartpudrade vingar med mäktiga svarta tvärlinjer och halskragens bakband svart. — Allmän i södra och mellersta Skandinavien upp till Hälsingland och södra Österbotten; flyger i maj—juni. — Larven lever på allehanda lövträd och buskar, men mest på björk.

Johannisört-taggmätaren

Anaitis plagiata, L. (tavl. XII, fig. 120) har askgrå framvingar med vågformiga tvärlinjer, i vingspetsen ett rödbrunt snedstreck; bakvingarna vitaktiga, vid brämet brunaktiga, — Icke sällsynt i områdets södra delar upp till Hälsingland; flyger i juni—juli. — Larven lever på arterna av Johannisörten *(Hypericum).*

Frukträds-snömätaren

Cheimatobia brumata, L. (tavl. XII, fig. 121, fig. 129). Hanen (fig. 121) har gårödaktiga sidenglänsande framvingar med otydliga tvärlinjer och vitgrå bakvingar med svaga tvärstrimmor genom mitten. Den brungrå honan (fig. 129) har mycket korta vingar, som nå ungefär till bakkroppens mitt. — Allmän i södra och mellersta delarna av Skandinavien till Lappland och Österbotten. — Larven, som lever på allehanda fruktträd och gör stor skada på blad och blommor, är grön med tre vita långslinjer på vardera sidan och grönt huvud.

Vitstreckade gulvingemätaren

Camptogramma bilineata, L. (tavl. XII, fig. 122) är guldgul med mörkare tvärlinjer och åtminstone en tydligt vit, på mitten utåt böjd tvärlinje såsom avslutning av framvingens oftare mörkare mellanfält, som även drager sig över bakvingarna. — Allmän i de södra delarna av Skandinavien upp till Dalarna och Tavastland; flyger i juni augusti. — Larven lever på allehanda lägre örter.

Vitbandade fältmätaren

Cidaria hastata (tavl. XII, fig. 124) har svarta vingar med vita teckningar, utanför mitten med ett brett, vitt tvärband, vilket sammanhänger med en trekantig av våglinjen bildadfläck. — Icke sällsynt och utbredd över hela det skandinaviska området; flyger i maj— juli. Larven lever på björk, lingon- och blåbärsris ävensom pors mellan sammanspunna blad.

Vanliga purpurmätaren

Lythria purpuraria, L. (tavl. XII, fig. 125), tämligen föränderlig; framvingarna grönaktigt ockragula med två eller tre olika gestaltade purpurröda tvärband; bakvingarna orangegula. Hanens antenner med långa, jämntjocka kamtänder. — Icke sällsynt i Skandinaviens södra och mellersta delar upp till södra Lappland och norra Österbotten. — Larven lever på *Rumex* med flera örter.

Ögonfläckade fältmätaren

Cidaris ocellata (tavl. XII, fig. 126) har vita, vid roten mörka framvingar med ett skarpt avgränsat tvärband, vari finnes en svart fläck och två ljusgrå tvärlinjer samt dessutom undre spetsen en liten svart fläck och brunaktigt skuggat bräm — Icke sällsynt i Skandinaviens södra och mellersta delar upp till Dalarna och södra Österbotten; flyger i maj —juni och juli—augusti. — Larven lever på *Galium.*

Rutiga buskmätaren

Hallia clathrata, L. (tavl. XII, fig. 127) har vita eller gulaktiga vingar med mörka ribbor och breda mörka tvärband. — Allmän över hela Skandinavien ända till Altenfjord på 71° n. br., men saknas i Danmark; flyger juni —juli. — Larven lever på klöver och ärtväxter.

Svartstreckade malmätaren

Eupithecia venosata, Fabr. (tavl. XII, fig. 128) har gårödaktiga framvingar med två hos vardera av tre vågiga tvärlinjer bildat ljusare band, som begränsa ett svart mellanfält, vid framkanten genomdraget av en tjockare svart linje och en annan linje vid roten; bakvingarna ljusare, med tre svaga tvärlinjer. — Sällsynt, men utbredd över hela Skandinavien; flyger i maj—juni. — Larven lever i blommorna av *Silene inflata, Silene Maritima* och *Lychnis dioica.*

Tafl. I.

1. Brädspel (Melanargia Galathea L.). 2. Machaonfjäril (Papilio Machaon L.). 3. Stora skimmerfjäriln (Apatura Iris L.). 4. Lilla guldvingen (Polymmatus Phlæas L.). 5. Citron- eller tostefjäriln (Rhodocera rhamni L.). 6. Puktörne-blåvingen (Lycæna Icarus Rott.). 7. Kartfjäriln (Vanessa Levana L.). 8. Jungfrun (Vanessa Io L.). 9. Hållrotsfjäriln (Thais polyxena Schiff.). 10. Aurorafjäriln (Anthocaris cardamines L.). **Tafl. II.**

11. Machaonfjäriln (Papilio Machaon L.). 12. Mnemosynefjäriln (Parnassius Mnemosyne L.). 13. Allmänna bastardsvärmaren (Anthrocera filipendulæ L.). 14. Alp-Apollofjäriln (Parnassius Delius Esp.). 15. Podaliriusfjäriln (Papilio Podalirius L.). 16. Kartfjäriln (Vanessa Levana L.). 17. Allmänna metallvingesvärmaren (Procris statices L.). **Tafl. III.**

18. Stora skimmerfjäriln (Apatura Iris L.). 19. Allmänna snabelsvärmaren (Deilephila Elpenor L.). 20. Dödskalle-svärmaren (Acherontia Atropos L.). 21. Hvitsprötade skymningssvärmaren (Deilephila Euphorbiæ L.). 22. Videnattsvärmaren (Smerinthus ocellata L.). 23. Nässelfjäriln (Vanessa urticæ L.). 24. Kartfjäriln (Vanessa Prorsa L.). 25. Cynthiafjäriln (Melitæa Cynthia Hübn.). 26. Starrgräsfjäriln (Coenonympha Tiphon Rott.). **Tafl. IV.**

27. Poppelnattsvärmaren (Smerinthus populi L.). 28. Gultrafsvärmare (Smerinthus Oenotheræ L.). 29. Stora dagsvärmaren (Macroglossa stellatarum L.). 30. Videnattsvärmare (Smerinthus ocellata L.). 31. Smörblomstersvärmare (Syntomis phegea L.). 32. Helghösvärmaren (Zygaena onobrychis Schiff.). 33. Almänna poppelglasvingen (Trochilium apiforme Clerck.). 34. Klubbsprötade bastardsvärmaren (Anthrocera pilosellæ Esp.). 35. Klöfverbastardsvärmaren (Anthrocera (Zygæna) trifolii Esp.). 36. Allmänna fönstervingen (Bembecia hylæiformis Lasp.). 37. Slånsvärmaren (Aglaope infausta L.). 38. Sväfflugelika dagsvärmaren (Macroglossa bombyliformis Esp.). **Tafl. V.**

39. Oxhufvudspinnaren (Phalera bucephala L.). 40. Karminspinnaren (Euchelia jacobeæ L.). 41. Rostfärgade bladspinnaren (Lasiocampa quercifolia L.). 42. Tallspinnaren (Lasiocampa pini L.). 43. Randiga igelkottspinnaren(Arctia caja L.). 44. Lilla påfågelspinnaren (Saturnia pavonia L.). 45. Kattunspinnaren (Utetheisa pulchella L.). 46. Trädgårds-ringspinnaren (Clisiocampa neustria L.). 47. Streckade fjädertofsspinnaren (Orgyia antiqua L.). **Tafl. VI.**

48. Fläckiga igelkottspinnaren (Arctia villica L.). 49. Sandigelkottspinnaren (Arctia Hebe L.). 50. Rostvingen (Phragmatobia fuliginosa L.). 51. Glansspinnaren (Callimorpha dominula L.). 52. Lilla igelkottspinnaren (Arctia Plantaginis L.). 53. Citrongula igelkottspinnaren (Arctia purpurata L.). 54. Humlerotätaren (Hepialus Humuli L.). 55. Gula tigerspinnaren (Spilosoma lubricipeda L.). 56. Trädgårdsnunnan (Ocneria dispar L.). **Tafl. VII.**

57. Blåfläckiga träd-ödaren (Zeuzera pyrina L.). 58. Allmänna träd-ödaren (Cossus ligniperda Fabr.). 59. Nunnan (Lymantria (Psilura) monacha L.). 60. Ekspinnaren (Gastropacha quercus L.). 61. Poppelspinnaren (Poecilocampa populi L.). 62. Gräselefanten (Lasiocampa potatoria L.). 63. Äpplerödgumpen (Euproctis [Porthesia] chrysorrhea L.). 64. Säckspinnaren (Psyche graminella Schiff.). 65. Nagelspinnaren (Aglia tau L.). **Tafl. VIII.**

66. Vinkelbandade ordensflyet (Catocala nupta L.). 67. Blåbandade ordensflyet (Catocala fraxini L.). 68. Stora jordflyet (Agrotis pronuba L.). 69. Gröna tjockbensflyet (Dichonia aprilina L.). 70. Violettbruna flikflyet (Scoliopteryx libatrix L.). 71. Stora mantelflyet (Calocampa exoleta L.). 72. Tallflyet (Panolis piniperda Panz.). 73. Hvitfläckiga trädgårdsflyet (Mamestra persicariæ L.). 74. Fläckade linariaflyet (Calophasia lunula Hufn.). **Tafl. IX.**

75. Bredbandade jordflyet (Agrotis fimbria L.). 76. Kardborrflyet (Gortyna ochracea Hübn). 77. Hvita aftonflygaren (Acronycta leporina L.). 78. Orionspinnaren (Moma Orion Esp.). 79. Lönnaftonflygaren (Acronycta aceris L.). 80. Åkerjordflyet (Agrotis exclamationis L.). 81. Stora buskflyet (Amphipyra pyramidea L.). 82. Gäcken (Diphthera ludifica L.). 83. Rigelflyet (Clidia geographia Fabr.). 84. Blåhufvan (Diloba coeruleocephala L.). 85. Hvitbandade nejlikeflyet (Dianthoecia compta Fabr.). 86. Lilla jordflyet (Agrotis plecta L.). 87. Vanliga mållflyet (Trachea atriplicis L.). 88. Tandflyet (Brotolomia meticulosa L.). **Tafl. X.**

89. Stenfärgade ordensflyet (Catocala electa Borkh.). 90. Månflyet (Pseudophia lunaris Schiff.). 91. Grönaktiga knölflyet (Heliothis dipsaceus L.). 92. Gula ordensflyet (Catocala paranympha L.). 93. Kungsljus-kapusjongflyet (Cucullia verbasci L.). 94. Svarta ordensbandet (Mania maura L.). 95. Ljusgröna rotflyet (Jaspidea celsia L.). 96. Gammatecknade metallflyet (Plusia gamma L.). 97. Bruna flickfjäriln (Brephos parthenias L.). 98. Gulbrokiga

slåtterflyet (Euclidia glyphica L.). **Tafl. XI.**

99. Flädersvansmätaren (Ourapteryx sambucaria Leach.). 100. Krusbärsfläckmätaren (Abraxas grossulariata L.). 101. Plommonmätaren (Angerona prunaria L.). 102. Syrenmätaren (Pericallia syringaria L.). 103. Tallmätaren (Bupalus piniarius L.). 104. Ringlade vintermätaren (Biston zonarius Schiff.). 105. Dagfjärilmätaren (Geometra papilionaria L.). 106. Ockragula rofmätaren (Crocallis elinguaria L.). 107. Pantermätaren (Venilia macularia L.). 108. Dagfjärilmätaren (Geometra papilionaria L. ♀). 109. Citronmätaren (Rumia luteolata L.). 110. Prydliga löfmätaren (Acidalia ornata Scop.). 111. Almfläckmätaren (Abraxas sylvata Scop.). 112. Rödstreckade lädermätaren (Pellonia vibicaria Clerck.). 113. Lilla fläckmätaren (Abraxas marginata L.). 114. Fjällmätaren (Psodos alpinata Hübn.). **Tafl. XII.**

115. Allmänna Frostmätaren (Hybernia defoliaria Clerck). 116. Allmänna sotmätaren (Odezia atrata L.). 117. Vågiga tofsmätaren (Eucosmia undulata L.). 118. Hvitvingade hallonmätaren (Mesoleuca albicillata L.). 119. Allmänna björkmätaren (Amphidasis betularius L.). 120. Johannisört-taggmätaren (Anaitis plagiata L.). 121. Fruktträds-snömätaren (Cheimatobia brumata L.). 122. Hvitstreckade gulvingemätaren (Camptogramma bilineata L.). 123. Tallmätaren (Bupalus piniarius L.). 124. Hvitbandade fältmätaren (Cidaria hastata L.). 125. Vanliga purpurmätaren (Lythria purpuraria L.). 126. Ögonfläckade fältmätaren (Cidaria ocellata L.). 127. Rutiga buskmätaren (Halia clathrata L.). 128. Svartstreckade malmätaren (Eupithecia venosata Fabr.). 129. Fruktträds-snömätaren (Cheimatobia brumata L. ♀).

Anatomisk atlas öfver människokroppen. Pris **1: -**

Fågelatlas. 97 kolorerade bilder af svenska fåglar. Pris **1: —**